

GODE RESULTATER AV TILTAK MOT KRIMINELLE ASYLSØKERE

Antall meldinger om kriminalitet fra asylmottakene gikk ned etter at UDI og politiet sommeren 2001 intensiverte tiltakene for raskere behandling av asylsøkere som er innblandet i kriminell aktivitet.

Det store flertallet av asylsøkerne som kommer til Norge er ikke kriminelle. Små grupper av asylsøkere bidrar imidlertid gjennom sin kriminelle virksomhet til at lovlydige asylsøkere får et vanskeligere liv i Norge. Ved siden av ønsket om å bidra til å redusere kriminalitetsnivået i lokalsamfunnene som rammes, var hensynet til det store flertallet av lovlydige asylsøkere den viktigste grunnen til at Utlendingsdirektoratet satset mye på tiltak for raskere saksbehandling og uttransport av kriminelle asylsøkere i 2001.

Kriminaliteten har økt

De senere årene har problemene med kriminalitet begått av asylsøkere økt. Fram mot sommeren 2001 kom det stadig flere meldinger fra asylmottak og lokalt politi, særlig om butikktverier og annen vinningskriminalitet. I flere lokalsamfunn har kriminelle asylsøkere blitt opplevd som et problem og en belastning. Særlig har problemene vært knyttet til grupper av asylsøkere fra Øst-Europa og det tidligere Sovjetunionen. Det har vært åpenbart at grupper av kriminelle har misbrukt asylinstittuttet for å kunne begå kriminalitet i Norge mens søknadene ble behandlet.

– Selv om vi allerede hadde rutiner for rask behandling av søkere der vi fikk melding om kriminell virksomhet, ble situasjonen enkelte steder etter hvert oppfattet som så vidt alvorlig at ytterligere tiltak ble satt inn, forteller Morten Hansen, underdirektør i Asylavdelingen, som ledet UDIs del av prosjektet.

Gode resultater

Sommeren 2001 ble det gjennomført et prosjekt som særlig var rettet mot grupper av russiske asylsøkere, der samordning av innsatsen i politiet og UDI og fjerning av flaskehalser i saksbehandlingen sto høyt på dagsorden. Målet var å få til raskere saksbehandling og uttransport av de som fikk avslag. Flere regler og rutiner ble endret, og dette var noen av tiltakene som ble gjennomført:

- Den tidkrevende ordningen med egenerklæring ble fjernet for asylsøkere fra land der det generelt er liten grunn til å frykte forfølgelse
- Undersøkelser om den enkelte asylsøker har søkt i andre land (i forbindelse med Dublin-konvensjonen) ble kuttet ut for den samme gruppen
- Åpning ble gitt for å avslå saker der asylsøkere ikke møter til intervju uten gyldig grunn
- Politiet fikk myndighet til å gjennomføre asylintervju med personer som ble pågrepet for kriminelle handlinger
- Politiet utarbeidet en egen håndbok for etatens arbeid med kriminelle asylsøkere
- Økt bruk av vakthold i mottak der det var problemer

Morten Hansen forteller at prosjektet var vellykket:

– Vi er fornøyde med resultatene. Politiet laget lister over personer som var involvert i kriminalitet og bråk, og vi konsentrerte innsatsen om disse personene. Asylsøknadene ble raskt behandlet og personene uttransportert. Vår erfaring er at antall meldinger om kriminalitet har sunket. Vi har også sett at sammensetningen av den russiske asylsøkergruppen har endret seg. Nå kommer det i større grad familier, mens det tidligere var en overvekt av enslige unge menn.